

**Normatív materiálno-technického a priestorového zabezpečenia
v materskej škole a v materskej škole pre deti so zdravotným
znevýhodnením**

Schválilo Ministerstvo školstva, výskumu, vývoja a mládeže Slovenskej republiky
pod číslom 2025/9430:1-A3710

Obsah

Úvod	3
A. Interiér aj exteriér materskej školy	4
A. Interiér materskej školy	4
A.1 Normatív priestorového usporiadania a funkčného členenia materskej školy	4
A.1.1 Špecifiká priestorového usporiadania a funkčného členenia materskej školy	5
A.2 Normatív materiálno-technického vybavenia materskej školy.....	7
B. Exteriér materskej školy	9
B.1 Normatív funkčného členenia exteriéru materskej školy	9
B.1.1 Špecifiká funkčného členenia exteriéru materskej školy.....	9
B.2 Normatív materiálno-technického vybavenia exteriéru materskej školy.....	10
B.2.1 Špecifiká normatívov materiálno-technického vybavenia exteriéru materskej školy.....	11

Úvod

Ministerstvo školstva, výskumu, vývoja a mládeže Slovenskej republiky (ďalej len „MŠVVaM SR“) podľa § 14 ods. 6 písm. e) zákona č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 596/2003 Z. z.“), vydáva a zverejňuje na webovom sídle normatívy materiálno-technického a priestorového zabezpečenia materskej školy a materskej školy pre deti so zdravotným znevýhodnením.

Normatív materiálno-technického a priestorového zabezpečenia materskej školy a materskej školy pre deti so zdravotným znevýhodnením (ďalej len „normatív“), určuje základný normatív a odporúčaný normatív materiálno-technického a priestorového zabezpečenia materskej školy a materskej školy pre deti so zdravotným znevýhodnením (ďalej aj „MŠ“).

Základný normatív materiálno-technického a priestorového zabezpečenia v materskej škole určuje minimálny súbor požiadaviek štátu na priestory, vybavenie a technické zabezpečenie školy, ktoré vyplývajú z platnej legislatívy a sú nevyhnutné na zaistenie bezpečných, hygienických a funkčných podmienok predprimárneho vzdelávania smerujúcich k dosiahnutiu požadovanej kvality predprimárneho vzdelávania v materskej škole. Základný normatív musí spĺňať každá materská škola, ktorá je zaradená v sieti škôl a školských zariadení Slovenskej republiky, t. j. štátna, cirkevná aj súkromná. Dodržiavanie základného normatívu materiálno-technického a priestorového zabezpečenia je základným indikátorom kvality predprimárneho vzdelávania poskytovaného v materských školách.

Odporúčaný normatív materiálno-technického a priestorového zabezpečenia v materskej škole určuje odporúčané priestorové usporiadanie a materiálno-technické zabezpečenie, ktoré prispeje k dosiahnutiu vysokokvalitného predprimárneho vzdelávania v materskej škole zaradenej v sieti škôl a školských zariadení Slovenskej republiky, s dôrazom na rozvíjanie rozvojových osobitostí detí predškolského veku.

Základom pre vypracovania normatívu pre MŠ je vyhláška Ministerstva zdravotníctva SR č. 75/2023 Z. z. o podrobnostiach o požiadavkách na zariadenia pre deti a mládež, ktorá ustanovuje priestorové usporiadanie a funkčné členenie ako aj vybavenie zariadení pre deti a mládež, ku ktorým podľa tejto vyhlášky patria aj školy a školské zariadenia poskytujúce výchovu a vzdelávanie podľa zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Kontrolu dodržiavania základného normatívu podľa § 13 ods. 2 zákona č. 596/2003 Z. z. vykonáva Štátna školská inšpekcia.

A. Interiér aj exteriér materskej školy

A. Interiér materskej školy

A.1 Normatív priestorového usporiadania a funkčného členenia materskej školy

Základný normatív	Odporúčaný normatív
Jedna trieda – herňa (denná miestnosť) ak rozloha priestoru materskej školy neumožňuje vytvorenie samostatnej, oddelenej herne, je priestor herne rozdelený minimálne nábytkom tak, aby umožňoval nerušený popoludňajší odpočinok detí na ležadlách.	Jedna trieda – herňa (denná miestnosť) s vyčleneným priestorom na: • relaxačný kútik, • knižnicu, • kabinet určený pre učebné pomôcky a hračky, • odkladanie kompenzačných pomôcok, ak ich deti so zdravotným znevýhodnením majú a používajú, • lekárničku, ktorá musí byť prístupná všetkým zamestnancom materskej školy.
Jedna spálňa – priestorovo oddelená od herne.	Spálňa stavebne oddelená.
Jedna šatňa pre triedu.	Šatňa zriadená samostatne pre každú triedu.
Sociálne zariadenia a umyváreň so základným vybavením.	Sociálne zariadenia a umyváreň s nainštalovanou výlevkou s prívodom teplej vody.
Pokiaľ v materskej škole nie je zriadená telocvičňa, telovýchovné aktivity sa realizujú v priestoroch herne, príp. v telocvični základnej školy. V prípade priaznivého počasia sa telovýchovné aktivity realizujú v exteriéri materskej školy, príp. v najbližšom okolí MŠ.	Telocvičňa – samostatný priestor na realizáciu telovýchovných aktivít. • Priestor na uloženie telovýchovného náradia a náčinia.
	Relaxačná miestnosť.
	Školská knižnica.
	Miestnosť na zabezpečenie izolácie dieťaťa od ostatných detí, ak dieťa počas dňa prejavilo príznaky akútneho prenosného ochorenia.
	Miestnosť pre riaditeľku – kancelária riaditeľky.
	Miestnosť pre učiteľku/učiteľky – zborovňa.
	Miestnosť pre podporný tím.
	Miestnosť hospodárskej správy.

Základný normatív	Odporúčaný normatív
	Kabinet pre učiteľky.
	Miestnosť pre upratovačky.
	Miestnosť pre školníka.
Priestor na oddelené skladovanie čistej a použitej bielizne, ktorý musí byť uzavretý s možnosťou vetrania.	Samostatná miestnosť na oddelené skladovanie čistej a použitej bielizne, s možnosťou vetrania.
Priestory na uloženie inventára – kabinet učebných pomôcok a didaktickej techniky.	Samostatné kabinety na jednotlivé vzdelávacie oblasti.
Priestor na odkladanie pracovných pomôcok.	Priestor na odkladanie kompenzačných pomôcok.

A.1.1 Špecifiká priestorového usporiadania a funkčného členenia materskej školy

Priestorové usporiadanie a funkčné členenie priestorov materskej školy musí umožňovať:

- samostatnú prevádzku jednotlivých priestorov bez vzájomného rušenia,
- voľné hry detí,
- oddych a odpočinok detí,
- plynulú a nerušenú výchovno-vzdelávaciu činnosť,
- osobnú hygienu spojenú s otužovaním,
- stravovanie,
- pohybové a zdravotné cvičenia.

Priestorové usporiadanie, funkčné členenie a vybavenie MŠ musí zodpovedať veku, zdravotnému stavu, stupňu telesného a duševného vývinu detí, telesným rozmerom detí a veľkostnému typu a účelu využitia priestoru.

Prostredie vytvára podmienky pre celkovú pohodu dieťaťa, jeho psychické, kognitívne, emocionálne a telesné potreby.

Pre prostredie MŠ, výber zariadenia, nábytku, textílií platia bezpečnostné a hygienické normy. Prostredie musí byť útulné, príjemné a harmonické. Deti mu spoločne s učiteľkou vtláčajú osobitý ráz (každá trieda je jedinečná).

Prostredie triedy MŠ má byť flexibilné a prispôsobiteľné tak, aby podporovalo plnenie výchovno-vzdelávacích cieľov a napomáhalo rozvoju detí vo všetkých oblastiach – či už ide o ich kognitívny, emocionálny, sociálny alebo psychomotorický vývoj. Tematické kútiky alebo centrá aktivít v triedach alebo v budove materskej školy sú efektívnym nástrojom na podporu učenia sa a skúmania, umožňujú deťom rozvíjať ich individuálne záujmy a potreby.

Vo vnútornom prostredí triedy sa vymedzuje:

- voľný priestor na spoločné pohybové aktivity a pohybové hry,
- priestor na skupinové hry a individuálne aktivity (hrové kútiky alebo centrá aktivít).

Hrové kútiky alebo centrá aktivít sa umiestňujú v priestore, ktorý je vybavený účelovo a slúži na spontánne hry detí aj na vopred plánované a riadené výchovno-vzdelávacie

činnosť. O tematickom zameraní hrových kútikov alebo centier aktivít a ich obmieňaní rozhoduje učiteľka spolu s deťmi podľa plánovaných činností, zámerov a podľa záujmu detí o hrové prostredie.

Usporiadanie triedy musí dieťaťu/deťom umožniť/umožňovať:

- komunikáciu pri spoločných činnostiach a aktivitách v skupinách,
- voľný kontakt s najbližším okolím,
- prístup k hračkám a pomôckam,
- plánovať a vytvárať hrové prostredie podľa vlastného zámeru,
- vykonávať činnosti podľa vlastného tempa a umožniť mu uvedomiť si vlastné možnosti,
- zaujať pohodlnú sedáciu polohu alebo ležiacu polohu,
- ponechať vlastný výtvor v prostredí,
- hrať sa a tvoriť podľa vlastných predstáv na základe samostatného rozhodovania sa pri výbere činností,
- bezpečné, estetické a funkčné aktivity a činnosti,
- dodržiavanie vopred stanovených pravidiel deťmi a učiteľkami pri ukladaní hračiek a pri manipulácii s predmetmi a učebnými pomôckami.

Pre deti so zdravotným znevýhodnením je nevyhnutné, aby priestorové usporiadanie zohľadňovalo druh ich zdravotného znevýhodnenia, vrátane bezbariérového prostredia. V triede musia byť vytvorené relaxačné kútiky s možnosťou zaujatia pohodlnej sedacej polohy alebo ležiacej polohy aspoň jednej osoby a musí byť vyčlenený priestor na odkladanie kompenzačných pomôcok.

Prostredie úzko súvisí s cieľmi materskej školy, realizovanou výchovno-vzdelávacou činnosťou, s učením a učením sa dieťaťa.

Prostredie je najdynamickejšie vtedy, keď sa v ňom odrážajú každodenné pokroky, zmeny a novinky realizovaného školského vzdelávacieho programu. Pedagogickí zamestnanci materskej školy neustále navodzujú priaznivú sociálno-emocionálnu atmosféru v triede, cieľavedome vytvárajú podnetné prostredie na spontánne i zámerné učenie i učenie sa a súčasne inšpirujú deti k aktívnej pomoci pri tvorbe takéhoto prostredia.

A.2 Normatív materiáľno-technického vybavenia materskej školy

Priestor	Základný normatív	Odporúčaný normatív
Trieda – herňa	Stoly pre deti s oblými hranami alebo chráničmi na ostré okraje.	Stoly pre deti s oblými hranami alebo chráničmi na ostré okraje výškovo nastaviteľné.
	Stoličky pre deti.	Stoličky pre deti výškovo nastaviteľné.
	Kryty na radiátory s oblými okrajmi alebo chráničmi na ostré okraje.	
	Stôl so stoličkou pre učiteľku.	Stôl so stoličkou, PC/notebook/tablet pre učiteľku.
	Nábytok – odkladací priestor.	
		Koberce alebo iné tkaniny.
		Zatemnenie okien.
		Internet, interaktívna tabuľa a iné.
		Tabuľa – magnetická, keramická.
		Digitálne technológie – počítače, tablety, edukačný softvér atď.
	Hračky a hrový materiál umiestnený v zornom poli dieťaťa	Digitálne hračky, stavebnice, drevené hračky, penové hračky, námetové hračky atď.
	Učebné pomôcky na činnosti: • hudobného charakteru • dramatického charakteru • pohybového charakteru • výtvarného charakteru	Digitálne učebné pomôcky. Učebné pomôcky na činnosti: • hudobného charakteru: hudobné nástroje (napr. klavír, akordeón, gitara), Orffov inštrumentár, nahrávky hudobných diel atď., • dramatického charakteru: paraván, rôzne druhy bábok, detské kostýmy atď., • pohybového charakteru: telovýchovné náradie (voľné aj pevné) a náčinie (napr. švihadlá, obruče, stuhy, lopty, tyče, šatky) atď., • výtvarného charakteru: štetce, výkresy, nožnice, farebný papier, krepový papier, akvarelové farby, temperové farby, voskové pastely,

Priestor	Základný normatív	Odporúčaný normatív
		suché pastely, uhličky, rudky, hlina, plastelína, atď.
	Detská literatúra v knižnej forme.	Detská literatúra v digitálnej forme vrátane encyklopédií a detských edukačných programov.
Spálňa	Lôžka alebo ležadlá – pružné, stabilné a dostatočne pevne, dobre tepelne izolované, ľahko prenosné a skladateľné.	
		Vankúše – označené pre každé dieťa zvlášť, prikrývky – označené pre každé dieťa zvlášť, plachty – označené pre každé dieťa zvlášť.
	Kryty na radiátory s oblými okrajmi alebo chráničmi na ostré okraje.	
		Zatemnenie okien.
	Stolička pre učiteľku.	Kreslo pre učiteľku.
		Stolík.
Šatňa	Šatňové skrinky – vetrateľné.	
	Lavičky alebo stoličky.	Výškovo nastaviteľné.
		Vešiaky na stenu.
		Nástenka.
Sociálne zariadenie a umyváreň	Umývadla s zmiešavacími batériami.	Zrkadlá.
	Detské záchodové misy, ktoré sú od seba oddelené priečkami.	Vešiaky.
	Spoločná miešacia batéria s prívodom studenej pitnej vody a teplej vody umiestnená mimo dosahu detí.	Vanička s ručnou sprchou.
	Podlaha – ľahko čistiteľná, celistvá s protišmykovým povrchom.	

B. Exteriér materskej školy

B.1 Normatív funkčného členenia exteriéru materskej školy

Základný normatív	Odporúčaný normatív
	Vyčlenený vonkajší priestor, ktorý zahŕňa trávnatú plochu.
	Vyčlenený vonkajší priestor na detské ihrisko.
	Vyčlenená plocha na šport a pohybové aktivity.
	Pieskovisko.
	Dopravné ihrisko.
	Hmlovisko, brodisko, bazén.
	Vyčlenená plocha na školskú úžitkovú záhradu atď.

B.1.1 Špecifiká funkčného členenia exteriéru materskej školy

Exteriér materskej školy (vonkajšie priestory) zahŕňa celkový ráz krajiny, v ktorej je umiestnená MŠ.

Ak je nezastavaný pozemok príslušnou súčasťou MŠ, je oplotený z bezpečnostných a hygienických dôvodov.

Nezastavaný pozemok materskej školy musí poskytovať podnetné, bezpečné a funkčné zázemie na rozvíjanie pohybových, sociálno-emocionálnych a kognitívnych spôsobilostí detí pri pobyte vonku.

Vonkajšie priestory materskej školy musia umožňovať realizovať najmä:

- pohybové činnosti (s náčiním, na náradí, voľné pohybové činnosti),
- tvorivé, konštrukčné a umelecké činnosti,
- komunikačné činnosti (nadväzovanie kontaktov, kooperácia),
- spoznávanie prírody, starostlivosť o rastliny,
- vzdelávacie aktivity prírodovedného a environmentálneho charakteru (neformálne vzdelávanie, experimenty, objavovanie, spoznávanie prírody, starostlivosť o rastliny),
- relaxačné činnosti.

Ak ku MŠ nie sú vyčlenené príslušné vonkajšie priestory, môže MŠ využívať detské ihriská, areály a parky v rámci občianskej vybavenosti (podľa schváleného prevádzkového poriadku).

B.2 Normatív materiáľno-technického vybavenia exteriéru materskej školy

Priestor	Základný normatív (ak má MŠ vyčlenené priľahlé vonkajšie priestory)	Odporúčaný normatív
Trávnatá plocha		Zeleň a prírodné prvky, ktoré vytvárajú estetické a pokojné prostredie, poskytujú priestor na relaxáciu a zároveň rozvíjajú pozitívny vzťah detí k prírode. Stromy, kríky, trávnaté plochy atď.
Detské ihrisko	Herné prvky, ktoré podporujú pohybové aktivity.	Preliezačky, hojdačky, šmýkačky, atď.
		Tieniace prvky, ktoré chránia deti pred priamym slnkom. Altánky, tieniace plachty.
	Bezpečnostné prvky, ktoré minimalizujú riziko zranení pri hrách a pohybových aktivitách.	Tlmiace gumové podložky, trávnaté plochy, piesok atď.
		Oddychové prvky. Lavičky.
Plocha na šport a pohybové aktivity		Náčinie, náradie. Lopty, basketbalové koše, futbalové brány, hokejky atď.
	Bezpečnostné prvky, ktoré minimalizujú riziko zranení pri hrách a pohybových aktivitách.	Tlmiace gumové podložky, trávnaté plochy, piesok atď.
Pieskovisko		Tieniace prvky, ktoré chránia deti pred priamym slnkom, lavičky, hračky do pieskoviska atď.
Dopravné ihrisko	Spevnená plocha.	Kolobežky, odrážadlá, bicykle, dopravné značky atď.
Hmlovisko, brodisko, bazén	Bezpečnostné prvky, ktoré minimalizujú riziko zranení pri hrách a pohybových aktivitách.	Protišmykové gumové podložky, trávnaté plochy, hračky do vody, atď.
Plocha na školskú úžitkovú záhradu		Vyvýšené záhony, detské záhradné náradie, fúriky atď.

B.2.1 Špecifiká normatívov materiálno-technického vybavenia exteriéru materskej školy

Povrchy nezastavaného pozemku musia minimalizovať riziko zranení pri hrách a pohybových aktivitách. Odporúča sa ich vybavenie tlmiacimi gumovými podložkami, trávnatými plochami na voľnú hru, pieskom atď.

Zariadenie, ktoré je stabilne nainštalované v exteriéri materskej školy, musí byť pevné a odolné voči mechanickým zásahom a poveternostným vplyvom. Materiálne vybavenie exteriéru materskej školy je navrhnuté tak, aby podnecovalo prirodzenú zvedavosť, pohybovú aktivitu a pozitívne sociálne interakcie medzi deťmi v bezpečnom a esteticky príjemnom prostredí.